

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
ДВНЗ «УжНУ», ректор
_____ проф. Володимир СМОЛАНКА
_____ 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для вступників на навчання для здобуття
ОС магістр
за спеціальністю 014 Середня освіта (014.021 Середня освіта. Мова та література
(із зазначенням мови) (Англійська мова і література)
(на основі здобутого освітнього ступеня «бакалавр», освітнього ступеня
«магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»)

РОЗРОБЛЕНО

Фаховою атестаційною комісією зі спеціальностей
014 Середня освіта

Голова комісії _____ доц. Сніжана ГОЛИК

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальні відомості. Програма складена відповідно до освітньо- професійної програми (ОПП) «Англійська мова і література» підготовки спеціальностей 014 – Середня освіта предметна спеціальність 014.021 Середня освіта. (Мова та зарубіжна література (Англійська мова та зарубіжна література)).

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань і практичних умінь і навичок для опанування нормативних і варіативних дисциплін за програмою підготовки фахівців» ОС «магістр» ОПП «Англійська мова і література».

Вимоги до здібностей і підготовки абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін, передбачених навчальним планом для підготовки за ОС «магістр», абітурієнти повинні мати неповну вищу освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі знань 01- Освіта/ Педагогіка. Обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою.

Студент повинен вміти:

- систематизувати теоретичні положення, висунуті вітчизняними та зарубіжними вченими у галузі іноземної філології;
- використовувати основні методи лінгвістичного аналізу з метою здійснення дослідницької діяльності у галузі сучасної філології, вирішення практичних завдань, пов'язаних з викладанням іноземної мови, здійснення перекладацької діяльності у різних сферах мовного спілкування;
- реферувати наукову літературу;
- реалізовувати навички культури наукового мислення, ясно та логічно висловлювати свої думки як усно, так і письмово;
- самостійно опановувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід з позицій останніх досягнень у галузі теорії іноземної філології;
- вільно володіти англійською мовою у сфері монологічного та діалогічного мовлення;
- ясно й логічно висловлювати свої думки в усній і письмовій формі відповідно до умов мовленнєвої ситуації на базі лексичного мінімуму в обсязі програмних вимог 5500-6000 лексичних одиниць, дотримуючись орфоепічних, лексичних, граматичних і стилістичних норм;
- читати й розуміти без словника оригінальний текст підвищеної складності;

Характеристика змісту програми. Вступний іспит зі спеціальності має за мету перевірку знань, умінь студентів з основних світоглядних теорій та концепцій лінгвістичних дисциплін (теоретичної фонетики, теоретичної граматики, історії мови, лексикології, стилістики, лінгвокраїнознавства) та навичок їх практичного застосування.

2. ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Лінгвокраїнознавство (Великобританії)
2. Теоретична фонетика англійської мови
3. Лексикологія англійської мови
4. Історія англійської мови
5. Стилїстика англійської мови.
6. Теоретична граматики англійської мови
7. Основи теорії мовної комунікації
8. Теорія і практика перекладу.
9. Методика навчання іноземних мов.

3. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

ЛІНГВІСТИЧНИЙ БЛОК ПИТАНЬ

Лінгвокраїнознавство (Великобританії)

1. Лінгвокраїнознавства як наука.
2. Реалії в англійській мові.
3. Лексика з конотативним та фонетичним значенням в англійській мові.
4. Великобританія. Географічне положення. Клімат.
5. Державний та політичний устрій. Британська конституція та її особливості.
6. Королівська влада та її роль у сучасній Великобританії.
7. Система освіти Великобританії.
8. Сучасний Лондон – центр Великобританії.
9. Національні свята Великобританії. Традиції та звичаї.
10. Культурне життя Великобританії. Музеї та картинні галереї.

Теоретична фонетика англійської мови

1. Фонетика як наукова дисципліна. Предмет фонетики. Зв'язок фонетики з іншими дисциплінами.
2. Теорія фонем. Фонема, алофон, звук.
3. Система сегментних приголосних фонем англійської мови, принципи класифікації. Модифікація англійських приголосних у мовленні.
4. Система англійських голосних фонем. Принципи класифікації.
5. Склад. Проблеми складоподілу.
6. Асиміляція, поняття обов'язкової асиміляції.
7. Акцентна структура мовних одиниць в англійській мові. Поняття словесного наголосу, типи наголосу. Наголос в простих, похідних, складених словах та в фразеологічних зворотах.
8. Інтонація та її компоненти.
9. Орфоепічна норма. Національні, регіональні та соціальні варіанти вимови.
10. Відмінності між вимовою у Великобританії та США.

Лексикологія англійської мови

1. Предмет вивчення лексикології. Мова як історичний феномен.
2. Взаємовідносини між лексикологією та іншими галузями лінгвістики (фонетикою, граматиною, стилістикою, історією мови та ін.).
3. Основні типи англійських словників.
4. Слово як лексична одиниця.
5. Складові англійського лексикону (етимологічні джерела мови).
6. Семантика слова і типи семантичних змін. Лексичне та граматичне значення слова.
7. Принципи класифікації лексики в англійській мові.
8. Полісемія та моносемія.
9. Морфологічна структура англійського слова і словотворення.
10. Продуктивні засоби словотворення.
11. Непродуктивні засоби словотворення.
12. Омоніми, їх походження та класифікація.
13. Синоніми та їх класифікація.
14. Антоніми та способи їх утворення.
15. Евфемізми.
16. Британський та американський варіанти англійської мови (відмінності в фонетиці, правописі, граматиці та словнику).
17. Запозичення в англійській мові та фактори їх виникнення.
18. Фразеологія. Теоретичні та методологічні проблеми фразеології.
19. Загальна характеристика і класифікація фразеологічних одиниць.
20. Взаємовідносини формальної і неформальної лексики в сучасній англійській мові.

Історія англійської мови

1. Предмет історії мови. Порівняльно-історичний метод.
2. Сучасні германські мови, їх розповсюдження і класифікація.
3. Давньогерманські мови, їх класифікація та найважливіші писемні пам'ятки.
4. Особливості розвитку фонетичної та морфологічної системи давньогерманських мов.

5. Проблема періодизації історії англійської мови.
6. Писемність англійської мови давнього періоду.
7. Системи голосних та приголосних давньоанглійського періоду.
8. Морфологічний устрій англійської мови давнього періоду.
9. Система дієслів у давньоанглійській мові. Претерито-презентні та суплетивні дієслова у англійській мові давнього періоду. Зародження аналітичних дієслівних форм у давньоанглійській мові.
10. Особливості порядку слів та будова складних речень в англійській мові давнього періоду.
11. Словниковий склад давньоанглійської мови. Запозичення в англійській мові давнього періоду.
12. Середньоанглійські місцеві діалекти, їх географічне розповсюдження та основні писемні пам'ятки.
13. Виникнення та поступове становлення лондонського діалекту як національної англійської мови у зв'язку з процесом складання англійської нації.
14. Орфографія середньоанглійського періоду.
15. Зміни системи голосних та приголосних в середньоанглійський період.
16. Завершення розпаду іменної класифікації за основами. Уніфікація вираження форм числа. Втрата граматичного роду у середньоанглійський період.
17. Зміна ступенів порівняння у середньоанглійський період. Виникнення аналітичних форм ступенів порівняння.
18. Становлення артикля в середньоанглійський період.
19. Розвиток форм перфекта, майбутнього часу та пасиву в середньоанглійський період. Зародження форм Continuous.
20. Зміна способів вираження синтаксичних відносин у середньоанглійський період.
21. Зміни словникового складу англійської мови у зв'язку із змінами життя Англії у XII-XV століттях.
22. Зміни в системі словотвору у середній період.
23. Французькі та скандинавські запозичення та їх роль у поповненні словникового складу англійської мови середнього періоду.
24. Формування англійської національної мови. Введення книгодрукування. Збереження місцевих діалектів. Виникнення професійних жаргонів та арго.
25. Розвиток літературної мови у XVII-XVIII століттях. Поява граматистів та орфоепістів.
26. Виникнення різноманітних стилів літературної мови. Демократизація літературної мови у XIX столітті.
27. Система орфографії новоанглійського періоду.
28. Зміна системи голосних та приголосних у новоанглійський період.
29. Зміни в системі іменників та займенників у новоанглійський період.
30. Зміни у словниковому складі у зв'язку із змінами життя в Англії в XVI-XIX століттях. Поповнення словникового складу шляхом запозичення з різних мов у новоанглійський період.

Стилістика англійської мови.

1. Питання та завдання стилістики.
2. Вихідні і основні поняття стилістики.
3. Фонетичні засоби стилістики.
4. Графічні засоби стилістики.
5. Стилiстичні прийоми використання іменників.
6. Стилiстичні прийоми використання прикметників.
7. Стилiстичні прийоми використання займенників.
8. Стилiстичні прийоми використання дієслів.
9. Художній стиль.
10. Офіційно-діловий стиль.
11. Публіцистичний стиль.
12. Науковий стиль.
13. Розмовний стиль.
14. Фігури кількості.
15. Фігури якості.
16. Фігури тотожності.
17. Фігури протилежності.
18. Фігури нерівності.
19. Стилiстичні прийоми синтаксису.
20. Стилiстичне використання фразеології.

Теоретична грамати́ка англійської мови

1. Теоретична грамати́ка як лінгвістична дисципліна. Предмет. Методи. Термінологія.
2. Мова і мовлення.
3. Одиниці мови, їх поділ на сегментні та надсегментні.
4. Сегментні рівні мови, їх структурні властивості та функціональний зміст.
5. Слово і речення. Рівень тексту як галузь функціональної маніфестації знакових одиниць мови.
6. Слово і морфема. Проблема визначення слова.
7. Традиційна класифікація морфем.
8. Граматична форма і граматична категорія слова. Типи синтетичних і аналітичних граматичних форм.
9. Граматичні класи слів. Поняття класу слів. Клас слів і підклас слів.
10. Дієслово. Морфологічна структура дієслова. Граматичні характеристики дієслова. Функції дієслова у реченні.
11. Дієслово. Основні форми дієслова. Категорії особи, числа, способу, стану.
12. Дієслово. Безособові форми дієслова. Проблема категорій виду, стану і часу.
13. Іменник. Морфологічна структура іменника. Класифікація іменників. Функції іменника в реченні. Категорія числа, роду, відмінка.
14. Поняття артикля. Неозначений артикль. Означений артикль. Відсутність артикля.
15. Прикметник. Морфологічна структура прикметника. Класифікація прикметників. Функції прикметників у реченні.

16. Прикметник. Ступені порівняння прикметників.
17. Прислівник. Морфологічна структура прислівника. Ступені порівняння. Класифікація прислівників.
18. Займенник. Особові, присвійні, зворотні та взаємні займенники. Категорія числа, відмінка. Функції в реченні.
19. Займенник. Вказівні, питальні, відносні та сполучні займенники. Категорія числа, відмінка. Функції в реченні.
20. Речення і словосполучення.
21. Просте речення. Поділ простого речення за його складовими.
22. Комунікативні типи речень.
23. Складнопідрядне речення. Класифікація за типами підрядних речень.
24. Складносурядне речення. Підрядний і сурядний, сполучниковий і безсполучниковий зв'язок.
25. Текст. Поняття синтаксису тексту. Синтаксичний аспект монологічного і діалогічного текстів. Текст і контекст.

Теорія і практика перекладу.

1. Типи перекладу відповідно до одиниці перекладу і ступеня достовірності оригіналу.
2. Різновиди літературного перекладу залежно від функціонально-стильової належності текстів.
3. Формальна відповідність одиниць перекладу та її різновиди.
4. Проблема еквівалентності у перекладі та критерії об'єктивної оцінки перекладу як результату.
5. Інтернаціоналізми термінологічного характеру. Принципи ідентифікації інтернаціоналізмів.
6. Інтернаціоналізми та псевдоінтернаціолізми. Передача лексичних значень багатозначних інтернаціоналізмів у перекладі.
7. Структурно-семантичні різновиди англійських означень і їх переклад українською мовою. Складні, фразові, обернені означення, включаючи епітети та безсполукові атрибутивні комплекси в перекладі українською мовою.
8. Способи передачі англійських фразеологізмів у перекладі.
9. Розгляд фразеологізмів у рамках формальної відповідності та еквівалентності. Структурна і функціональна еквівалентність фразеологізмів. Синонімічні варіанти.
10. Трансформації в перекладі. Види та способи трансформування.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1. Прийоми виправлення помилок в усному та писемному мовленні учнів.
2. Інклюзивне освітнє середовище. Роль вчителя англійської мови в його створенні (рівень базової середньої освіти).
3. Форми, методи та прийоми навчання англійської мови в інклюзивному освітньому середовищі (рівень базової середньої освіти).
4. Диференційоване навчання англійської мови (рівень базової середньої освіти). Врахування індивідуальних психологічних та навчальних характеристик учнів.
5. Внутрішні, зовнішні та афективні фактори оволодіння англійською мовою учнями (рівень базової середньої освіти).

6. Основні принципи й ознаки комунікативного навчання англійської мови в ЗЗСО (рівень базової середньої освіти).
7. Основні стратегії для розвитку навичок читання учнів англійською мовою (рівень базової середньої освіти).
8. Труднощі, які виникають в учнів під час навчання читання англійською мовою (рівень базової середньої освіти), та способи їх подолання.
9. Способи й засоби безперервного професійного розвитку вчителя англійської мови.
10. Афективні психологічні фактори у навчанні англійської мови. Стратегії вчителя для подальшого розвитку тих факторів, які підвищують мотивацію учнів, і подолання тих, які служать основою афективного фільтру.
11. Підходи до навчання написання текстів різного типу (текстуальний, процесуальний і жанровий) англійською мовою (рівень базової середньої освіти).
12. Роль фонологічної системи в навчанні англослов'янському усному мовленню учнів (рівень базової середньої освіти).
13. Навчання продуктивних та інтеракційних комунікативних видів усної мовленнєвої діяльності (усної взаємодії та усного продукування).
14. Типи завдань та видів діяльності для розвитку двох типів комунікативних вмінь учнів: усної взаємодії та усного продукування.
15. Способи взаємодії учнів (індивідуальна робота, робота в парах, робота в групах) на уроці англійської мови (рівень базової середньої освіти).
16. Способи взаємодії учнів (індивідуальна робота, робота в парах, робота в групах) у процесі навчання продуктивних та інтеракційних комунікативних видів усної мовленнєвої діяльності (рівень базової середньої освіти).
17. Етапи проведення дослідження педагогічної діяльності.
18. Основні особливості проведення дослідження педагогічної діяльності на основі збору якісних даних.
19. Основні особливості проведення дослідження педагогічної діяльності на основі збору кількісних даних.
20. Стратегії вивчення лексики у навчанні англійської мови як іноземної (рівень базової середньої освіти).
21. Основні принципи створення і формулювання ефективних цілей уроку (lesson aims), задач (lesson objectives) та результатів учіння (learning outcomes).
22. Ефективні методики навчання різних типів лексики.
23. Умови й стратегії розвитку навчальної автономії учня на уроці англійської мови (рівень базової середньої освіти).
24. Встановлення зворотнього зв'язку на уроці англійської мови (рівень базової середньої освіти).
25. Критерії оцінки та відбору навчального матеріалу для уроку англійської мови (рівень базової середньої освіти).
26. Стратегії, прийоми підвищення мотивації учнів до вивчення англійської мови з урахуванням впливу афективних факторів.
27. Прийоми введення граматичного матеріалу (пояснення вчителя, прийом керованого відкриття, самопізнання).
28. Особливості основних форматів уроків (презентація-практика-продукування, тестування-навчання-тестування, навчання на основі завдань) у навчанні англійської мови (рівень базової середньої освіти).

29. Основні етапи сучасного уроку з навчання сприймання на слух. Обґрунтуйте доцільність їхнього виділення.
30. Процеси декодування та побудови смислового змісту почутого у процесі навчання аудіювання (рівень базової середньої школи).

Перелік тем розмовної практики, які виносяться на іспит

1. Literature as art: restoration and eighteenth century English literature
2. Literature as art: the Romantic period in English literature
3. Literature as art: Victorian period in English literature
4. Literature as art: Modern English literature
5. Environmental protection.
6. Travelling.
7. Health Care.
8. The System of Secondary Education in Britain.
9. The System of Secondary Education in the USA.
10. The System of Secondary Education in Ukraine.
11. The System of Higher Education in Great Britain.
12. The System of Higher Education in the USA.
13. The System of Higher Education in Ukraine.
14. What makes a good teacher. Reflecting the teaching experience.
15. Recent teaching experience: the importance of teaching literature at school.
16. Recent teaching experience: new methods of teaching grammar.
17. The American Legal System. Court System in the USA.
18. The Legal System in Britain. Court System in the UK.
19. The Ukrainian Legal System.
20. Government and Political System in the USA.
21. The Constitution of the USA. Elections and Political Parties in the USA.
22. The Ukrainian Government and Political System.
23. The Ukrainian Constitution and Party System.
24. The Executive and Legislative Branches of the British Government System.
25. The British Theatre. Theatre in London.
26. The Fine Arts. The Still Life.
27. The Fine Arts. The Landscape Painting.
28. The Fine Arts. The Portrait Painting.
29. The Fine Arts. The Genre Painting.
30. The English School of Painting.
31. Mass Media in Great Britain.
32. Mass Media in the USA.
33. Mass Media in Ukraine.
34. Cinema as an excellent vehicle of culture.
35. Film review writing.

ГРАМАТИЧНИЙ МІНІМУМ МОРФОЛОГІЯ

Іменник. Іменники загальні, власні, із значенням конкретності, абстрактності, збірності. Однина і множина іменників. Способи утворення множини. Іменники, що не змінюються за числами. Правопис деяких форм множини. Відмінок. Моделі відмінкових словоформ та їх вживання. Вираження роду іменників, які означають істот. Функції іменника у реченні.

Артикль. Морфологічна і комунікативна функції означеного та неозначеного артикля, значуща відсутність артикля. Синтаксична функція артикля. Основні випадки вживання артикля з іменниками різних семантичних груп.

Вживання артикля з іменниками у присвійному відмінку. Особливості вживання артикля з іменниками, що визначаються певними прикметниками, займенниками або числівниками (most, few, little, another, the other, a second, the second, last, next і т.п.). Вживання артикля з іменниками, що визначаються зворотами різних типів.

Прикметник. Якісні та відносні прикметники. Утворення ступенів порівняння якісних прикметників: синтетичний та аналітичний способи. Суплетивні словоформи. Моделі порівняльних зворотів. Функції прикметника в реченні. Субстантивація прикметників.

Прислівник. Класифікація прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників. Суплетивні форми. Семантичні відмінності прислівників типу highly — high. Місце і функції прислівника в реченні.

Числівник. Кількісні та порядкові числівники, їхнє місце в реченні. Кількісні числівники: від 1 до 100, прості, похідні, складні. Числівники hundred, thousand, million. Вживання артиклів з числівниками. Субстантивація кількісних числівників. Порядкові числівники і творення їх. Вживання артикля з порядковими числівниками. Дробові числівники. Дати, номери телефонів тощо.

Займенник. Розряди займенників: особові, присвійні, зворотні, означальні, взаємні, вказівні, питальні, неозначені, відносні, сполучникові, заперечні. Функції займенників і зв'язок їх з повнозначними частинами мови. Особові займенники: вираження категорій особи, числа, відмінка; поділ на родові класи; називний та об'єктний відмінки. Присвійні займенники: неспівпаданя у їх вживанні в англійській та українській мовах; вживання абсолютної форми присвійних займенників. Зворотні: емоційне вживання; їх місце у реченні. Вказівні займенники: використання їх у функції заміників іменника; семантична різниця it і this. Питальні займенники: вживання їх для утворення займенникових питань (спеціальні питання); семантична різниця між what-which; who-what; who-which. Відносні займенники: вживання who для визначення осіб, which – для предметів і тварин і that в обох випадках; різниця між відносним займенником that і поєднаним what. Неозначені займенники: вживання some і any та їх похідних у питальних і заперечних реченнях; використання слова one як субстантивного займенника.

Дієслово. Розряди дієслів: повнозначні, допоміжні, дієслова-зв'язки, модальні. Валентність дієслів: неперехідні і перехідні, неперехідні значення прямо-перехідних дієслів типу *to open* —відчиняти, відчинятись. Модели основних словоформ правильних і неправильних дієслів. Спосіб: дійсний, наказовий. Парадигма англійського дієслова: формування, значення та особливості вживання граматичних часів активного і пасивного стану. Трансформація прямої мови в непряму; правила узгодження часів; відсутність узгодження часів при вираженні загальновідомих істин в означальних і порівняльних реченнях.

Поняття про безособові форми дієслова: інфінітив, герундій, дієприкметник.

Інфінітив. Дієслівні та іменні ознаки. Форми інфінітиву та їх вживання. Так званий *bare infinitive*. Функції інфінітиву. Предикативні конструкції з інфінітивом: складний додаток з інфінітивом, складний підмет з інфінітивом, синтаксичні комплекси з прийменником *for*.

Герундій. Дієслівні та іменні ознаки. Форми герундію та їх вживання. Функції герундія. Відмінність герундія від дієслівного іменника. Предикативні конструкції з герундієм.

Дієприкметник. Дієслівні, ад'єктивні та адвербіальні ознаки. Форми Participle I та їх вживання. Функції дієприкметника. Відмінність дієприкметника від герундія. Предикативні конструкції з дієприкметником: складний додаток, складний підмет, номінативна абсолютна конструкція, прийменникова абсолютна конструкція; предикативні конструкції з випущеним дієприкметником. Форми Participle II, функції означення, предикатива, обставини.

Категорія способу дієслова як граматичне вираження модальності. Умовний спосіб: Subjunctive I, Subjunctive II, the Conditional Mood, the Suppositional Mood. Вживання *Subjunctive II* в простих реченнях, які виражають побажання, пораду, перевагу; в підрядних підметових реченнях, щопочинаються з —*It's high time...*, в підрядних присудкових реченнях, в додаткових підрядних реченнях після виразу —*I wish*, в підрядних реченнях обставин, в підрядних реченнях нереальних умов. Типи умовних речень. Вживання *Conditional Mood* в простих та складних реченнях. Вживання *Suppositional Mood* в підрядних підметових реченнях, які вводяться зворотом із займенником *it* та в підрядних додаткових реченнях після дієслів, що означають прохання, вимогу, пораду; в підрядних додаткових реченнях після виразів турботи і страху та в підрядних реченнях мети. Особливості вживання *Subjunctive I*.

Модальні дієслова. Засоби вираження модальності: лексичні, лексико-граматичні і граматичні. Модальні дієслова *can/could, may/might, must, shall, should, ought, will, would, need, dare*, їх вживання з різними формами інфінітива для вираження сумніву, подиву, докору, прохання, наказу, припущення, наміру, дозволу, поради, побажання, необхідності, можливості, впевненості тощо. Модальні вирази *to have to, to be to*. Вживання модальних дієслів в реченнях з подвійним запереченням.

Прийменник. Прості, похідні, складні та фразові прийменники. Класифікація прийменників за значенням. Правила вживання та місце прийменників у реченні.

Сполучник. Прості, похідні, складні, фразові, парні, сурядні та підрядні. Асиндетон.

Вигук. Непохідні і похідні вигуки.

Модальні слова. Основні групи модальних слів та вставна функція їх.

Частка. Зв'язок частки з іншими частинами мови. Семантичні групи часток. Слова ствердження та заперечення.

Творення різних частин мови за допомогою афіксації, конверсії, словоскладання тощо.

СИНТАКСИС

Словосполучення. Основні моделі словосполучень з іменником: прикметник + іменник; іменник у загальному відмінку + іменник; іменник + прийменник + іменник; іменник + прикметник + іменник або герундій; іменник у присвійному відмінку + іменник; іменник + інфінітив з часткою *to*; числівник + іменник; прислівник + іменник. Основні моделі словосполучень з дієсловом:

дієслово + іменник або займенник; дієслово + прийменник + іменник або займенник; дієслово + прислівник; дієслово + інфінітив з часткою *to* або без неї; дієслово + герундій. Основні моделі словосполучень з прикметником: прислівник + прикметник; прикметник + прийменник + іменник або займенник.

Речення. Речення як складовий елемент монологічного та діалогічного мовлення.

Просте речення. Моделі основних комунікативних типів: розповідне речення, питальне, спонукальне. Порядок слів у простому розповідному реченні. Основні типи питальних речень: загальне запитання, спеціальне запитання, альтернативне запитання, розділове запитання. Порядок слів у різних типах питальних речень. Спонукальне речення категоричне та некатегоричне. Заперечне спонукальне речення. Окличні речення. Засоби вираження емоційності: інтонація, порядок слів, вигук. Емфатичне вживання допоміжних та службових дієслів. Прості непоширені та поширені речення. Односкладні речення. Характерні еліптичні речення вживані в розмовній мові.

Члени речення. Головні та другорядні члени речення; група підмета та група присудка. Двоскладне речення. *Підмет*, способи вираження підмета. Особове, неозначено-особове, безособове; речення з вказівним *it* і *there*. *Присудок*: простий, дієслівний складний, іменний складний. Узгодження присудка з підметом. Другорядні члени речення: означення, додаток, обставини

місця, часу, причини, мети, способу дії. *Додаток*: способи вираження додатка; прямий додаток; прийменниковий додаток; складний додаток як вторинна предикативна конструкція. Способи вираження складного додатка. *Означення*: способи вираження означення; складне означення. *Обставина*: семантичні типи обставин; способи вираження обставин; складна обставина; місце обставини в реченні. *Відокремлені члени речення*: синтаксичне відокремлення; вторинна предикативна якість відокремлених членів речення; відокремлене означення; відокремлена обставина; відокремлена прикладка. *Прикладка*: відокремлена прикладка; місце прикладки в реченні; невідокремлена прикладка. *Однорідні члени речення*. Сполучникове з'єднання однорідних членів: єднальне, розділове, протиставне. Безсполучниковий зв'язок.

Пряма та непряма мова. Послідовність і узгодженість часів у непрямій мові. Узгодження часів. Особливості вживання займенників і прислівників у конструкціях непрямой мови. Комунікативні типи речень у непрямій мові. Вільне перетворення прямих висловлювань у непрямі.

Зіставлення граматичних явищ англійської та української мови.

Функція порядку слів. Інверсія. Граматична і емфатична інверсія. Узгодження між підметом і присудком. Синтаксис складного речення. Основні засоби вираження зв'язків між частинами складного речення. Перехідні випадки між сурядністю і підрядністю.

Типи складносурядних речень. Сурядний зв'язок: сполучники єднальні, протиставні, розділові. Деякі особливості їх вживання.

Види складнопідрядних речень. Типи підрядних речень: підрядне підметове, предикативне, підрядне додаткове, описове означальне підрядне речення, обставинні підрядні речення (місця, часу, причини, мети, наслідку, умовні, допустові, порівняльні, підрядні речення ступеня, способу дії). Вставне підрядне речення. Підрядний зв'язок. Сполучні слова. Деякі особливості вживання сполучників сурядних, підрядних і сполучних слів. Емфатичні складні речення.

Найголовніші правила пунктуації.

4. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Іспит складається з таких завдань:

1. Теоретичне питання з дисциплін англістики, передбачене цією програмою.
2. Реферування англійською мовою газетної статті, написаної українською мовою.
3. Комунікативна ситуація з лінгвокраєзнавчої тематики.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Відповідь на кожне питання із екзаменаційного білету оцінюється за шкалою: Теоретичне питання з дисциплін англістики – 40 балів, Реферування англійською мовою газетної статті, написаної українською мовою – 40 балів, Комунікативна ситуація з лінгвокраєзнавчої тематики – 20 балів

Критерії оцінювання усної відповіді на теоретичне питання з дисциплін англістики:

40-35 балів: Студент демонструє ґрунтовні знання матеріалу в повному обсязі, вміє вільно висловлювати думку з проблемних питань дисципліни, виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь, пошуку додаткових джерел інформації.

30-25 балів: Студент демонструє повні, систематичні знання з питання, вміє вільно висловлювати думку з проблемних питань дисципліни, самостійно аналізує події, явища, факти, однак при викладі матеріалу студент допускає несуттєві помилки.

20-15 балів: Студент демонструє знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність у проблемних питань дисципліни, допускає суттєві помилки при викладі матеріалу, але спроможний усунути їх із допомогою викладача.

10-5 балів: Студент демонструє фрагментарні знання матеріалу, що складає менше 50% необхідного обсягу, не володіє основною термінологією дисципліни, не вміє логічно продемонструвати свої знання.

0 – балів: Відповідь відсутня.

Критерії оцінювання перекладу україномовного суспільно-політичного тексту:

40-35 балів - Текст перекладу відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, не потребує редагування; не потребує редагування мовного оформлення та граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях; характеризується коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, аббревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; дотриманням правил пунктуації.

30-25 балів - Текст перекладу відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує певного редагування. Текст перекладу потребує певного редагування мовного оформлення на граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях; характеризується відносно коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих

зворотів мовлення, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; дотриманням правил пунктуації.

20-15 балів - Текст перекладу частково відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує часткового редагування. Текст перекладу потребує певного редагування мовного оформлення на граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях; характеризується некоректним і недоцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; недотриманням правил пунктуації.

10-5 балів - Текст перекладу частково відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, проте не підлягає редагуванню і характеризується неправильністю передачі змісту. Текст перекладу не підлягає редагуванню мовного оформлення на граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях і характеризується грубими порушеннями конвенцій мови перекладу.

0 - Студент не виконав завдання.

Критерії оцінювання комунікативної ситуації з лінгвокраєзнавчої тематики:

20 балів - Висловлювання зв'язне, логічне, із вдалим застосування необхідних дискурсивних маркерів та засобів когезії. Висловлювання вільне і спонтанне. Правильні вимова та інтонація, природній темп. Широкий діапазон тематичної лексики та граматичних структур. Допущено не більше 3 граматичних/лексичних помилок. виправляє свої граматичні та лексичні помилки, якщо вони трапляються.

15 балів - Висловлюванню іноді бракує зв'язності та логічності, наявні незначні повтори, дискурсивні маркери та засоби когезії не завжди відповідають риторичній структурі висловлення. Адекватний діапазон тематичної лексики та граматичних структур. Припускається 4-5 граматичних та лексичних помилок.

10 балів - Висловлювання позбавлене зв'язності та логічності, використовуються лише елементарні дискурсивні маркери та засоби когезії. Мають місце численні паузи, граматичні та лексичні помилки, помилки у вимові ускладнюють розуміння. Дуже обмежений діапазон тематичної лексики та граматичних структур. Припускається 8 і більше граматичних та лексичних помилок.

5 балів - Висловлювання позбавлене зв'язності та логічності, використовуються лише елементарні дискурсивні маркери та засоби когезії. Мають місце численні паузи, граматичні та лексичні помилки, помилки у вимові ускладнюють розуміння. Дуже обмежений діапазон тематичної лексики та граматичних структур. Припускається 10 і більше граматичних та лексичних помилок.

0 балів – Відповідь відсутня.

Загальна максимальна сума можливо набраних балів дорівнює 100 балам. Вступне фахове випробування оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Гапонів А. Б., Возна М. О. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни. Підручник для студентів та вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова Книга, 2005. – 464 с.
2. Голик С.В. Theoretical Grammar of English / Навчально-методичний посібник з курсу теоретичної граматики англійської мови (для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання) методичні вказівки, контрольні питання і завдання для практичних занять (*англійською мовою*) – Ужгород: ТОВ «Спектраль ЛТД», 2012 – 67 с.
3. Єфімов Л. П., Ясінецька О. А. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посібник / Л. П. Єфімов, О. А. Ясінецька. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 240с.
4. Квеселевич Д.І. Практикум з лексикології сучасної англійської мови / Д. І. Квеселевич, В. П. Сасіна. – Вінниця: «Нова книга», 2001.
5. Морозова І.Б., Чайковська І.Ф. The use of modal verbs. - Вінниця, 2004. - 100с.
6. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика / А. Г. Ніколенко. – Вінниця: «Нова книга», 2007.
7. Паращук В.Ю., Грицюк Л.Ф. English Grammar. Upper Intermediate. Вінниця: Нова Книга. – 2002.
8. Рогач Л.В., Голик С.В. Лексичний мінімум практичного курсу англійської мови. – Ужгород: Карпати, 2012.
9. Ткаченко Л. Л Теоретична граматика англійської мови: курс лекцій для студентів IV курсу напряму підготовки 6.020303. Філологія. Мова та література (англійська). – Херсон: РВВ «Колос» ХДАУ, 2012. – 80 с.
10. Турчин Д. English for International Relations (англійська мова для міжнародних відносин) / Д. Турчин. – Вінниця: Нова книга, 2011 – 256 с.
11. Alexeyeva I.A. Theoretical English Grammar Course / I. A. Alexeyeva. – Kijiv: Нова Книга, 2007. – 327 p.
12. Alexander L.L. Longman English Grammar Practice. – Longman, 2004.-296p.
13. Andrusiak I.V. Moods in English. – Uzhhorod, 2005.
14. Azar V. English Grammar / V. Azar. – Pearson Education, 2002. – 434 p.
15. Baugh A.C., Cable T. A. A History of the English Language. - London: Routledge, 1994.
16. Crystal David. The English Language. L., 2002.
17. Evans V. Upstream Intermediate B2 / V. Evans, L. Edwards. – Express Publishing Student's Book, 2007 – 186 p.
18. Eastwood J. Oxford Practice Grammar / J. Eastwood. – Oxford University Press, 2008. – 439p.

19. English for Proficiency in Speaking and Writing. Part I. – Uzhhorod: Patent Publ. House, 1997.
20. Funchs M., Bonner M., Grammar Express for self-study or the classroom.- Pearson Educated Limited 2003. - 418 pp.
21. Janson V. A Practical Guide for Learners of English, Book I /V. Janson..-К.: "Логос", 2004. – 365p.
22. Janson V. A Practical Guide for Learner's of English, Book III.-К.: "Логос", 2004.
23. Kovalenko G. Lexicology of the English LanguageL tutorial.-Kyiv:Kyiv University, 2011.-215 p.
24. Kolomiyets V.O. Common Errors of Learners of English. - Kyiv, 2001. -117p.
25. Kozub L.S. Modern English Lexicology.-Ternopil:TNPU, 2011.-132 p.
26. Maugham W. S. Theatre / W. S. Maugham. – Вінниця: Нова книга, 2010. – 358 с.
27. Mann M., Taylore-Knowles S., Destination C1 and C2: Grammar and Vocabulary with Answer Key.-Macmillan Publishers Limited, 2008.-312 pp.
28. Misztal M., Tests in English (Thematic vocabulary).- К.:”Знання”, 1999.-350pp.
29. Murphy R. English Grammar in Use / R. Murphy. – Cambridge University Press, 2004. – 379 p.
30. Newbrook J., Wilson J., Acklam R., FCE Gold Plus. Coursebook. – Pearson Education Limited, 2008. – 224pp.
31. Nikolenko A.G. English Lexicology. Theory and Practice. - Vinnytsya: Nova Knyha, 2007.-525p.
32. Obee B. Evans V., Upstream Upper Intermediate B2+.-Express Publishing,- 2007.-264pp.
33. O’Driscoll J. Britain / J. O’Driscoll. – Oxford University Press, 2001 – 224p.
34. Rohach L.V. Modal Verbs in English. – Uzhhorod, 2007.
35. Shovak O.I.,Petiy N.V. Phrasal Verbs in Modern English. – Uzhhorod, 2012.
36. Rohach L.V. the Guidelines to bachelor`s exam/ L.V. Rohach.- Uzhgorod, 2014. – 55p.
37. Verba L. History of the English Language. - Vinnytsya: Nova Knyha, 2004.- 304p.
38. Wyatt R. Test Your Vocabulary for FCE. – Pearson Education Limited, 2007. – 124pp.
39. Yule G. Oxford Practice Grammar (Advanced).- Oxford University Press, 2006. - 280pp.